

BỘ Y TẾ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 604 /BC-BYT

Hà Nội, ngày 13 tháng 7 năm 2011

BÁO CÁO
Công tác phòng, chống HIV/AIDS 6 tháng đầu năm 2011
và trọng tâm kế hoạch 6 tháng cuối năm

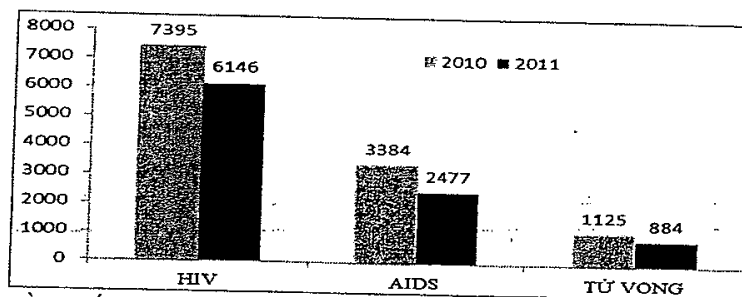
Phần 1
KẾT QUẢ CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS
6 THÁNG ĐẦU NĂM 2011

I. TÌNH HÌNH DỊCH HIV/AIDS TẠI VIỆT NAM

Theo báo cáo của các địa phương, tính đến ngày 30/6/2011, cả nước hiện có 190.902 người nhiễm HIV còn sống, trong đó có 46.056 bệnh nhân AIDS và kể từ đầu vụ dịch đến nay có 50.108 người tử vong do HIV/AIDS.

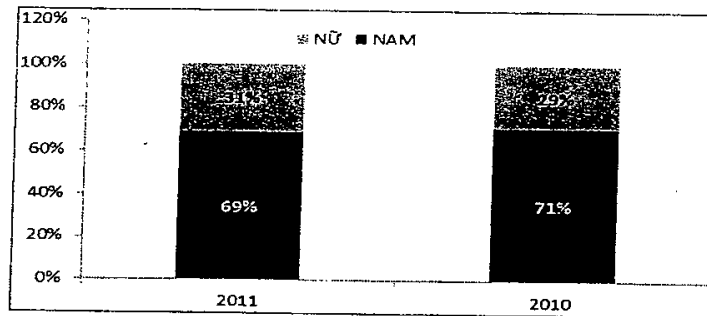
Tình hình dịch HIV/AIDS trong 6 tháng đầu năm 2011: số trường hợp nhiễm HIV phát hiện được báo cáo là 6.146 người, trong đó có 2.477 bệnh nhân AIDS và 844 người tử vong do HIV/AIDS. Số trường hợp nhiễm HIV được phát hiện trong 6 tháng qua tập trung chủ yếu ở một số tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS như: TP. Hồ Chí Minh: 961 trường hợp (chiếm 15,6%); Điện Biên: 494 trường hợp (chiếm 8%); Hà Nội: 393 trường hợp (chiếm 6,4%); Sơn La: 264 trường hợp HIV (chiếm 4,3%); Thái Nguyên 233 trường hợp (chiếm 3,8%).

So sánh với báo cáo 6 tháng năm 2010, số trường hợp nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2011 giảm 1.249 trường hợp, số bệnh nhân AIDS giảm 907 trường hợp, số người tử vong do AIDS giảm 241 trường hợp, có 35 tỉnh, thành phố báo cáo số nhiễm HIV giảm hơn cùng kỳ năm 2010, có 01 tỉnh không thay đổi và có 27 tỉnh có số nhiễm HIV tăng hơn so với 6 tháng cùng kỳ năm ngoái.

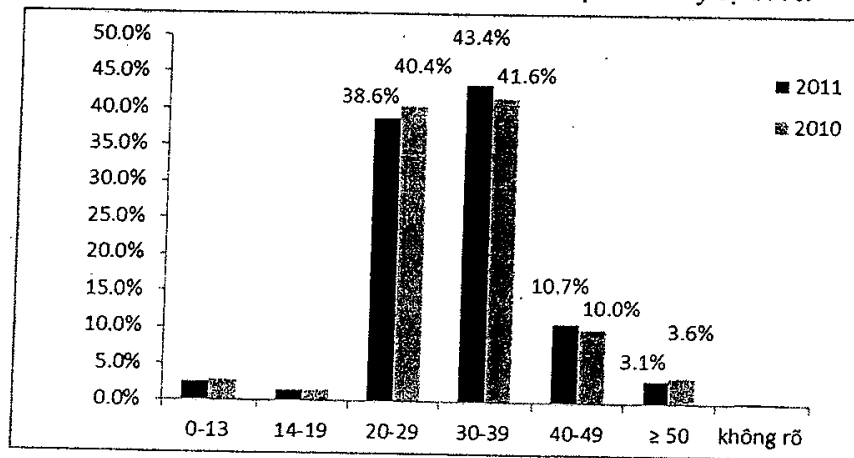
Biểu đồ 1: Số người nhiễm HIV/AIDS và Tử vong do AIDS được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2010 và 6 tháng đầu năm 2011.

Phân bố người nhiễm HIV theo giới tính được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2011: nam giới chiếm 69%, nữ giới chiếm 31%. So sánh cùng kỳ năm 2010, tỷ lệ này giảm 2% ở nhóm nam và tăng 2% ở nhóm nữ giới, tỷ trọng người nhiễm HIV là nữ giới ngày càng nhiều.

Biểu đồ 2: Phân bố người nhiễm HIV theo giới tính trong số người nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2010 và 6 tháng đầu năm 2011.

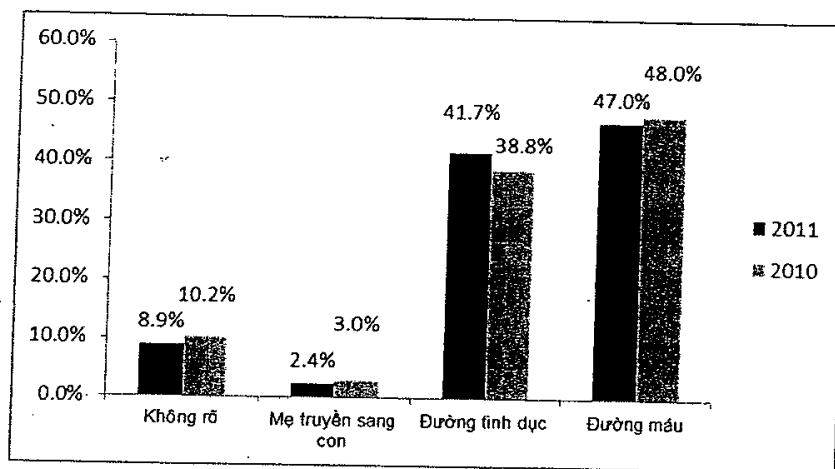
Phân bố người nhiễm HIV theo nhóm tuổi trong số người nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2011 vẫn tập trung trong nhóm 30-39 tuổi chiếm tỷ lệ 43,4% tăng 1,8% so với cùng kỳ năm 2010, tiếp đến nhóm 20-29 tuổi chiếm 38,6% giảm 1,8% so với cùng kỳ năm 2010, các nhóm còn lại chiếm tỷ lệ 17%.

Biểu đồ 3: Phân bố người nhiễm HIV theo nhóm tuổi trong số người nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2010 và 2011.

Phân bố người nhiễm HIV theo đường lây truyền trong số người nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2011 cho thấy: lây truyền qua đường máu chiếm tỷ lệ cao nhất 46,3%, tiếp đến là tỷ lệ người nhiễm HIV lây truyền qua đường tình dục chiếm 41,2%, tỷ lệ người nhiễm HIV lây truyền từ mẹ sang con chiếm 2,4%, có 8,7% tỷ lệ người nhiễm HIV không rõ đường lây truyền. So sánh tỷ lệ này với cùng kỳ năm 2010 tỷ lệ nhiễm HIV được báo cáo ở các nhóm tương ứng là: lây truyền qua đường máu 45,4%, lây truyền qua đường tình dục 38,8% và 3% tỷ lệ người nhiễm HIV lây

truyền từ mẹ sang con, có 10,2% tỷ lệ người nhiễm HIV nhưng không rõ đường lây truyền. Như vậy, tỷ lệ người nhiễm HIV lây truyền qua quan hệ tình dục có xu hướng tăng gần 3% so với cùng kỳ năm trước, tuy nhiên tỷ lệ này khác nhau ở các khu vực, ở các tỉnh miền Bắc (Điện Biên, Sơn La, Thái Nguyên, Hà Nội) chủ yếu vẫn lây truyền qua đường máu, trong khi đó ở một số tỉnh miền Nam (Kiên Giang, An Giang, Hồ Chí Minh) lây truyền qua quan hệ tình dục lại chiếm tỷ lệ cao hơn.

Biểu đồ 4: Tỷ lệ người nhiễm HIV phân bố theo đường lây trong số người nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2010 và 2011

Phân tích tỷ lệ người nhiễm HIV theo các nhóm đối tượng trong số người nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2011 cho thấy nhóm nghiện chích ma túy vẫn chiếm chủ yếu với tỷ lệ 41,1%, nhóm các đối tượng khác (bao gồm các trường hợp được tư vấn xét nghiệm tự nguyện, bệnh nhân...) chiếm tỷ lệ 9,9%, các nhóm còn lại chiếm tỷ lệ 25,5%.

Đánh giá chung về tình hình dịch HIV/AIDS ở Việt Nam vẫn trong giai đoạn tập trung, chủ yếu ở nhóm có hành vi nguy cơ cao, kết quả giám sát trọng điểm năm 2010 tỷ lệ hiện nhiễm HIV nhóm nghiện chích ma túy là 17,2%, tiếp đến nhóm phụ nữ bán dâm tỷ lệ nhiễm HIV là 4,6%. Tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm đại diện cho cộng đồng đang ở mức thấp, tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm phụ nữ mang thai khoảng 0,26% và nhóm thanh niên khám tuyến nghĩa vụ quân sự khoảng 0,08% (kết quả giám sát trọng điểm năm 2010). Đối với hình thái nguy cơ lây nhiễm HIV, dịch chủ yếu lây truyền qua đường tiêm chích ma túy do dùng chung kim bơm kim tiêm, tuy nhiên tỷ trọng người nhiễm HIV lây qua đường tình dục đang tăng dần và chiếm tỷ lệ lớn hơn so với trước đây.

Tình hình dịch HIV/AIDS 6 tháng đầu năm 2011 trên toàn quốc có giảm nhẹ cả số nhiễm HIV, số bệnh nhân AIDS và số tử vong do HIV/AIDS. Đối tượng nhiễm

HIV mới được phát hiện vẫn tập trung chủ yếu ở các tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS. Phần lớn người nhiễm HIV là những người nghiện chích ma túy chiếm tỷ lệ lớn nhất, tuy nhiên sự phân bố theo đường lây, nhóm tuổi cũng bắt đầu có sự thay đổi, tỷ lệ người nhiễm HIV lây truyền qua đường tình dục trong số người nhiễm HIV được báo cáo trong 6 tháng đầu năm 2011 tăng gần 3% so với cùng kỳ năm 2010, về độ tuổi nhiễm HIV có xu hướng tăng trong nhóm 30-39 tuổi. .

II. KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2011

1. Công tác quản lý, chỉ đạo và xây dựng các văn bản pháp quy

Công tác quản lý chỉ đạo, kiểm tra, giám sát được đẩy mạnh ở các tuyến, đáng chú ý là sự tham gia của các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước tại các cuộc hội thảo về hoạt động phòng, chống HIV/AIDS, các chuyến kiểm tra công tác phòng, chống AIDS tại cơ sở như: Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Doan đã đến thăm và làm việc với cán bộ bệnh viện Nhi Trung ương và tặng quà cho các cháu nhiễm HIV nhân dịp 1/6; Phó Thủ tướng Trương Vĩnh Trọng đã có các chuyến kiểm tra công tác phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống ma túy, mại dâm tại Cần Thơ, Hải Phòng và Hà Nội. Đặc biệt trong tháng 6/2011 vừa qua, Phó Thủ tướng Trương Vĩnh Trọng đã dẫn đầu đoàn đại biểu Việt Nam tham dự hội nghị cấp cao Đại Hội đồng Liên hợp quốc về HIV/AIDS tại Hoa Kỳ. Tại hội nghị này, cộng đồng quốc tế đã đánh giá cao và cam kết nỗ lực cùng Việt Nam trong công cuộc phòng, chống HIV/AIDS, Việt Nam cam kết cùng cộng đồng quốc tế thực hiện Tuyên bố chính trị về HIV/AIDS của Đại hội đồng Liên hiệp quốc.

Để đánh giá về công tác quản lý, chỉ đạo của cấp ủy đảng các cấp đối với công tác phòng, chống HIV/AIDS trong thời gian qua, Ban Khoa giáo Trung ương Đảng đã tiến hành đánh giá 5 năm thực hiện Chỉ thị số 54/CT-TW ngày 30/11/2005 của Ban Bí thư về "Tăng cường lãnh đạo công tác phòng, chống HIV/AIDS trong tình hình mới", trên cơ sở đó Ban Bí thư đã ban hành Kết luận số 27-TB/TW ngày 09/5/2011, trong đó nhấn mạnh những thành tích đã đạt được, đồng thời chỉ rõ những hạn chế, yếu kém trong chỉ đạo, lãnh đạo công tác phòng, chống HIV/AIDS thời gian qua. Ban Bí thư giao Ban cán sự đảng Chính phủ chỉ đạo Ủy ban quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm phối hợp với cơ quan có liên quan xây dựng Chiến lược giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn 2030; đưa công tác phòng, chống HIV/AIDS thành Chương trình mục tiêu quốc gia để tiếp tục đầu tư ngân sách tạo sự phát triển bền vững cho chương trình, đảm bảo thực hiện thành công mục tiêu phát triển Thiên niên kỷ vào năm 2015 Việt Nam đã ký cam kết đó là "Ngăn chặn và bắt đầu đẩy lùi sự lây lan của HIV/AIDS vào năm 2015".

Để tạo điều kiện thuận lợi cho việc thu hút đội ngũ cán tham gia công tác phòng, chống HIV/AIDS, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 56/2011/NĐ-CP ngày 04/7/2011 của Chính phủ quy định chế độ phụ cấp ưu đãi theo nghề đối với công chức, viên chức công tác tại các cơ sở y tế công lập.

Trong quý II năm 2011, Bộ Y tế đã phối hợp với các Bộ, ngành liên quan tiến hành xây dựng Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đến năm 2020 và tầm nhìn 2030, dự kiến hoàn thành vào tháng 11/2011. Tiến hành xây dựng Nghị định của Chính phủ về điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng Methadone, tạo hành lang pháp lý để triển khai công tác phòng, chống HIV/AIDS.

Song song với việc triển khai xây dựng Chiến lược, nhằm tìm giải pháp phù hợp cho phát triển bền vững nguồn lực công tác phòng, chống HIV/AIDS giai đoạn 2011-2020, Ủy ban các vấn đề xã hội của Quốc hội tổ chức hội nghị các giải pháp phát triển bền vững ngân sách phòng, chống HIV/AIDS.

Việc kiểm tra, giám sát đã được đẩy mạnh trong thời gian qua về thực hiện quản lý nguồn ngân sách chương trình phòng, chống HIV/AIDS theo các hướng dẫn hiện hành.

2. Công tác phối hợp liên ngành

Với sự chỉ đạo và điều hành có hiệu quả cao của Ủy ban quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm, công tác phối hợp liên ngành ngày càng được đẩy mạnh. Theo báo cáo chưa đầy đủ của các Bộ, ngành gửi về Bộ Y tế tổng hợp như sau:

2.1 Ủy ban Trung ương Mặt trận tổ quốc Việt Nam

Công tác chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện:

- Xây dựng kế hoạch số 138/KH/BTT của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận tổ quốc Việt Nam về thực hiện triển khai thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS năm 2011 gắn với cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư”.

- Hướng dẫn số 1344/HD/MTTW- BTT về Hướng dẫn các tỉnh, thành phố triển khai xây dựng chỉ đạo điểm và xây dựng mô hình về công tác phòng, chống ma túy, tội phạm, HIV/AIDS.

Kết quả thực hiện

- Tổ chức tuyên truyền trên hệ thống thông tin của Mặt trận như: Báo Đại đoàn kết, Website Mặt trận, Thông tin Công tác Mặt trận, Tạp chí Mặt trận được chuyển tải đến các xã, phường, khu dân cư trong cả nước.

- Duy trì và xây dựng mô hình điểm về phòng, chống HIV/AIDS tại tỉnh Vĩnh Phúc và Tiền Giang.
- Tổ chức hội nghị trao đổi kinh nghiệm và hướng dẫn triển khai công tác chỉ đạo điểm năm 2011 tại tỉnh Hà Nam và Sóc Trăng với hơn 200 cán bộ Mặt trận Tổ quốc các tỉnh, thành phố có điểm chỉ đạo trong công tác phòng, chống tội phạm, ma túy và HIV/AIDS bao gồm cán bộ chủ chốt Mặt trận các tỉnh, thành, quận, huyện, xã, phường và Ban công tác Mặt trận ở khu dân cư.
- Mặt trận Tổ quốc các tỉnh, thành phố và các tổ chức thành viên đã tham gia thực hiện nhiều hoạt động phòng, chống HIV/AIDS gắn với cuộc vận động “*Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư*” như tuyên truyền Chỉ thị số 54/CT-TW của Bộ Chính trị và các chủ trương chính sách pháp luật về phòng, chống HIV/AIDS đến từng cơ sở, cộng đồng dân cư. Xây dựng nhiều mô hình, điển hình tiên tiến về công tác phòng, chống HIV/AIDS, định kỳ tổ chức sơ kết, rút kinh nghiệm và nhân rộng điển hình. Mặt trận và các tổ chức đoàn thể còn vận động nhân dân tích cực tham gia công tác phòng, chống HIV/AIDS và tệ nạn xã hội, gắn với phong trào phát triển kinh tế, xoá đói giảm nghèo và các phong trào thi đua yêu nước trên địa bàn dân cư. Hướng dẫn MTTQ các huyện, thị xã, phường và Ban Công tác Mặt trận ở khu dân cư về việc tổ chức cho các gia đình, khu dân cư đăng ký thực hiện tốt công tác phòng, chống HIV/AIDS và các phong trào thi đua yêu nước để biểu dương khen thưởng vào dịp tổ chức “*Ngày hội đại đoàn kết dân tộc ở khu dân cư*”. Mặt trận Tổ quốc các cấp đã tham mưu cho cấp uỷ phối hợp với chính quyền và các thành viên tổ chức các hoạt động cụ thể như: thông tin, tuyên truyền, vận động; ký cam kết đến từng gia đình, từng khu dân cư; xây dựng các mô hình câu lạc bộ; trao đổi, tọa đàm; họp tổ dân phố, tổ chức các hội thi, cuộc thi ở cơ sở; đưa nội dung phòng, chống HIV/AIDS vào thực hiện trong các quy ước, hương ước của làng, xã.v.v... qua đó đã có tác động lớn đến nhận thức của nhân dân, giúp cho công tác phòng, chống HIV/AIDS bước đầu đạt kết quả.

Qua 6 tháng đầu năm, Mặt trận Tổ quốc các cấp và các tổ chức thành viên đã tổ chức tuyên truyền về phòng, chống HIV/AIDS và tệ nạn xã hội được hơn 11.000 buổi với trên 1,1 triệu lượt người tham dự. Thông qua các buổi tuyên truyền đã góp phần quan trọng làm chuyển biến nhận thức của nhân dân trong việc tham gia phòng, chống HIV/AIDS, chuyển tải được nội dung phòng, chống HIV/AIDS đến từng địa bàn dân cư.

2.2 Bộ Văn hóa, Thể thao Du lịch

- Hoạt động 1: Duy trì 02 mô hình điểm "Toàn dân tham gia phòng, chống HIV tại cộng đồng dân cư" tại tỉnh Nam Định.

Tiếp tục thực hiện Kế hoạch liên tịch "Toàn dân tham gia phòng, chống HIV tại cộng đồng dân cư" giữa Bộ Y tế, Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch và Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

- Hoạt động 2: Tập huấn cán bộ Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch, cán bộ Trung tâm Văn hoá (các tỉnh phía Bắc), các báo, tạp chí ngành triển khai thí điểm Chương trình bao cao su dự phòng lây nhiễm HIV/AIDS tại các khách sạn, nhà nghỉ, cơ sở lưu trú khác.

Ngày 17/8/2010 Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành Quyết định số 2859/QĐ-BVHTTDL phê duyệt Kế hoạch triển khai thực hiện chương trình bao cao su dự phòng lây nhiễm HIV và các bệnh lây truyền qua đường tình dục tại các cơ sở kinh doanh lưu trú du lịch giai đoạn 2010 – 2015. Trong đó, năm 2011 các địa phương đánh giá và lựa chọn 10% cơ sở kinh doanh dịch vụ lưu trú du lịch để thí điểm thực hiện việc cung cấp bao cao su miễn phí, đặt máy bán bao cao su tự động hoặc bán lẻ bao cao su tại các cơ sở.

- Tiếp tục tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền nâng cao nhận thức, kiến thức nhằm thay đổi hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV/AIDS, giảm tỷ lệ nhiễm HIV/AIDS và tác hại của dịch HIV/AIDS trong toàn xã hội.

2.3 Bộ Công an

Tham mưu, xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật về phòng, chống HIV/AIDS như xây dựng Thông tư liên tịch hướng dẫn Quyết định 96/2007/QĐ-TTg ngày 28/6/2007 của Thủ tướng Chính phủ về việc quản lý, chăm sóc, tư vấn, điều trị cho người nhiễm HIV và phòng lây nhiễm HIV tại các cơ sở giáo dục, trường giáo dưỡng, cơ sở chữa bệnh, cơ sở bảo trợ xã hội, trại giam, trại tạm giam, Quyết định số 15/QĐ-TTg ngày 05/01/2011 của Thủ tướng Chính phủ; Nghị định về điều trị methadone...

- Hoạt động đã làm: Đã đăng một số tin bài trên báo Công an nhân dân, phát thanh trên sóng phát thanh Vì an ninh Tổ quốc, mua cấp tạp chí AIDS và cộng đồng cấp cho các đơn vị, địa phương: 2.100 cuốn.

- Triển khai dự án thành phần Quỹ Toàn cầu phòng, chống HIV/AIDS:

o Hoàn thiện các thủ tục triển khai dự án thành phần Bộ Công an Dự án Quỹ Toàn cầu phòng, chống HIV/AIDS: trình Lãnh đạo Bộ Công an phê duyệt các Quyết định liên quan đến triển khai dự án.

- Tổ chức Hội nghị triển khai kế hoạch năm 2011.
- Khảo sát 5 trại giam: Xuân Nguyên, Phú Sơn 4, Tân Lập, An Phước, Xuyên Mộc để chuẩn bị triển khai hoạt động chăm sóc, điều trị HIV/AIDS theo khuôn khổ dự án.
- Triển khai hoạt động dự án phòng, chống HIV/AIDS khu vực Châu á tại Việt Nam:
  - Tổ chức 03 lớp tập huấn cho lực lượng cảnh sát trại giam về can thiệp giảm tác hại dự phòng lây nhiễm HIV trong cơ sở khép kín tại Hà Nội cho 135 học viên tham dự.
  - Xây dựng kế hoạch hoạt động tại Công an 03 tỉnh: Hòa Bình, Tuyên Quang, Bắc Cạn và trại giam Quyết Tiến.
- Dự án do UNODC hỗ trợ: Tổ chức tập huấn cho lực lượng cảnh sát trại giam, trại tạm giam, cơ sở giáo dục các đơn vị phía Nam về phòng, chống HIV/AIDS: 03 lớp cho 150 học viên

2.4 Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh

- Tổ chức 01 cuộc tư vấn cộng đồng về phòng, chống HIV/AIDS cho khoảng 700 vị thành niên và thanh niên tại khu công nghiệp, khu chế xuất.
- Tổ chức 02 khoá tập huấn cho gần 200 cán bộ đoàn cơ sở về nội dung phòng, chống HIV/AIDS.
- Tổ chức 03 cuộc kiểm tra giám sát và hỗ trợ kỹ thuật cho các tỉnh, thành đoàn, các mô hình tuyên truyền phòng, chống AIDS.

2.5 Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam

Công tác tham mưu, chỉ đạo thực hiện Chương trình: Hội LHPN Việt Nam đã xây dựng kế hoạch hoạt động phòng, chống AIDS năm 2011;

Hoạt động thông tin, giáo dục, truyền thông thay đổi hành vi:

- Truyền thông trực tiếp các nội dung về phòng, chống HIV/AIDS, chống kỳ thị và phân biệt đối xử qua các buổi sinh hoạt của các CLB Đồng cảm, tổ, nhóm phụ nữ tại 63 tỉnh/thành
- Nhân rộng 10 mô hình CLB Đồng cảm tại 5 tỉnh Điện Biên, Hà Nam, Tuyên Quang, An Giang và Long An. (mỗi tỉnh-2 CLB)
- Tiếp tục đăng tải các bài viết về hoạt động phòng, chống AIDS của các cấp Hội phụ nữ và những thông tin hoạt động phòng chống AIDS nói chung trên các trang

thông tin của Hội như : Báo Phụ nữ Việt Nam, website của Hội và trên các trang thông tin nội bộ của Hội LHPN các tỉnh, thành.

- Tiếp tục phân phát tài liệu truyền thông phòng, chống lây truyền mẹ con và tài liệu hướng dẫn chăm sóc tại nhà cho các cấp Hội cơ sở sử dụng làm tài liệu truyền thông tại Câu lạc bộ đồng cảm, truyền thông tại cộng đồng và cung cấp tài liệu cho nhân viên chăm sóc tại nhà (người thân của người nhiễm HIV/AIDS)

Duy trì và nhân rộng mô hình:

- Xây dựng văn bản hướng dẫn thành lập mới 10 CLB Đồng cảm tại 5 tỉnh Điện Biên, Hà Nam, Tuyên Quang, Long An và An Giang và định hướng duy trì sinh hoạt gần 400 câu lạc bộ Đồng cảm tại 63 tỉnh, thành (*duy trì lồng ghép các các mô hình hoạt động, các chương trình dự án của các cấp Hội*)

- Phối hợp với TW Hội sinh viên Việt Nam xây dựng thí điểm 02 mô hình Câu lạc bộ nữ sinh với công tác phòng, chống HIV/AIDS" tại Hà Nội.

- Phối hợp với Hội LHPN thành phố Hà Nội tiếp tục duy trì Mô hình Mái ấm tình thân "**Hỗ trợ phụ nữ và trẻ em nhiễm, bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS**" thông qua các hoạt động tư vấn trực tiếp, tư vấn qua điện thoại, cung cấp thông tin và kết nối người có HIV đến các dịch vụ hỗ trợ y tế, xã hội và pháp lý.

Quản lý, kiểm tra, giám sát: Hội đã tiến hành được 02 cuộc kiểm tra, giám sát và hỗ trợ kỹ thuật tại 2 tỉnh Điện Biên và Sơn La, Tuyên Quang, Hà Giang trực tiếp hướng dẫn các tỉnh vận động những người sống chung và ảnh hưởng bởi HIV/AIDS tham gia Câu lạc bộ; đồng thời định hướng nội dung duy trì hoạt động cho các câu lạc bộ trong thời gian tới.

Khó khăn

- Thiếu tài liệu truyền thông, đặc biệt tài liệu về phòng, chống Lây truyền mẹ con; tài liệu dạng cẩm nang hướng dẫn chăm sóc tại nhà

- Thiếu bao cao su truyền thông cho nhóm Đồng đẳng, nhóm tự lực người sống với HIV, CLB Đồng cảm thực hiện các hành vi an toàn trong sinh hoạt tình dục

- Phần lớn các tỉnh chưa khai thác được nguồn kinh phí từ các chương trình/dự án để hỗ trợ cho hoạt động phòng, chống HIV/AIDS. Các tỉnh chủ yếu còn phụ thuộc vào nguồn ngân sách các chương trình/dự án từ TW Hội và ngân sách Chương trình mục tiêu quốc gia phân bổ qua ngành y tế các tỉnh.

2.6 Bộ Xây dựng

- Ban hành các văn bản chỉ đạo và hướng dẫn thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS trong Ngành Xây dựng.
- Tổ chức tập huấn, truyền thông cho cán bộ, công nhân trong Ngành Xây dựng trong đó đặc biệt quan tâm đến đối tượng cán bộ, công nhân làm việc tại các công trình xây dựng thuộc đối tượng di biến động.
- Tổ chức 04 lớp tập huấn nâng cao kỹ năng về phòng, chống HIV/AIDS cho 400 công nhân đang lao động tại các công trình xây dựng.
- In và cấp phát 100 Poster (khổ A0) với nội dung "Quy trình xử lý sau phơi nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp ở nhân viên y tế"
- Tổ chức 02 Hội thảo " Hướng dẫn triển khai thực hiện phòng, chống HIV/AIDS tại nơi làm việc ngành xây dựng" cho các cán bộ làm công tác quản lý, chỉ đạo và thực hiện hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại các đơn vị trong ngành Xây dựng khu vực phía Bắc và phía Nam.

2.7 Bộ Giáo dục và Đào tạo

- Ban hành các văn bản chỉ đạo và hướng dẫn thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS trong ngành giáo dục
- Tổ chức hội thảo về giám kỳ thị và phân biệt đối với HIV/AIDS trong ngành Giáo dục và hội thảo về chương trình, tài liệu giảng dạy phòng, chống HIV/AIDS trong các trường sư phạm. Cung cấp các đĩa và bài giảng về phòng, chống HIV/AIDS cho các sở giáo dục đào tạo
- Tổ chức đoàn đi kiểm tra, giám sát đánh giá kết quả hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại các cơ sở giáo dục.

2.8 Bộ Tư pháp

- Ban hành các văn bản chỉ đạo và hướng dẫn thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS trong ngành.
- Tuyên truyền trên báo, tạp chí chuyên đề pháp luật về phòng, chống HIV/AIDS.
- Tổ chức tọa đàm chuyên đề phổ biến tuyên truyền pháp luật về phòng, chống HIV/AIDS.
- Nghiên cứu, đánh giá tính thống nhất đồng bộ, tính hợp pháp giữa các quy định về phòng, chống HIV/AIDS và ma túy, mại dâm trong các văn bản liên quan.

- Nghiên cứu đề xuất và thảo luận các nội dung liên quan đến phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy mại dâm trong Luật Xử lý vi phạm hành chính.

2.9 Bộ Giao thông Vận tải (GTVT)

- Thông tin tuyên truyền qua phương tiện thông tin đại chúng:
  - o Đăng thông điệp phòng, chống HIV/AIDS trên báo GTVT,
  - o Tin, bài tuyên truyền, phản ánh các hoạt động phòng, chống AIDS trong tháng truyền thông phòng, chống HIV/AIDS.
- Tập huấn truyền thông phòng, chống AIDS cho đội ngũ tuyên truyền viên, cán bộ quản lý, cán bộ công đoàn, y tế, đoàn thanh niên, học sinh, sinh viên, lái xe, lái tàu, đặc biệt là cho công nhân công tác tại các vùng sâu, vùng xa.
- Cung cấp tài liệu truyền thông cho các đơn vị trong ngành GTVT.
- Cung cấp kiến thức, nâng cao kỹ thuật, chăm sóc người bệnh, điều trị người nhiễm HIV/AIDS cho đội ngũ cán bộ y tế, quản lý phơi nhiễm với các tác nhân gây bệnh lây truyền qua đường máu, phơi nhiễm nghề nghiệp.
- Kiểm tra, giám sát, hướng dẫn chỉ đạo hoạt động của các Tiểu ban Phòng, chống AIDS tại các đơn vị ngành GTVT.

Thực hiện các Dự án chăm sóc sức khỏe và phòng, chống HIV/AIDS tại các Dự án xây dựng Cầu Nhật Tân (Hà Nội), xây dựng Cảng Cái Mép - Thị Vải (Bà Rịa - Vũng Tàu).

2.10 Bộ Kế hoạch - Đầu tư

- Ban hành các văn bản chỉ đạo và hướng dẫn thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS trong ngành
- Tổ chức tập huấn cho cán bộ công đoàn các cấp ngành y tế về Luật phòng, chống HIV/AIDS, kỹ năng xử lý phơi nhiễm HIV/AIDS, chống kỳ thị phân biệt đối xử với người có HIV.

2.11 Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn

- Biên soạn và in ấn các tờ gấp tuyên truyền về phòng, chống HIV/AIDS.
- Tổ chức 03 lớp tập huấn cho cán bộ quản lý, công đoàn, đoàn thanh niên của ngành về phòng, chống HIV/AIDS.

2.12 Viện Kiểm sát Nhân dân Tối cao

- Viện Kiểm sát nhân dân tối cao đã thành lập Ban chỉ đạo các chương trình phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội ngành Kiểm sát nhân dân. Ban chỉ đạo đã ra quy chế hoạt động của Ban. Viện Kiểm sát nhân dân các tỉnh thành phố đã có Ban chỉ đạo do 1 đồng chí Phó Viện trưởng làm trưởng Ban.
- Chỉ đạo thực hiện phòng, chống HIV/AIDS trong toàn ngành Kiểm sát năm 2011, trong đó trọng tâm là công tác tuyên truyền giáo dục kiến thức về HIV/AIDS, Luật phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người và tăng cường công tác phối hợp hoạt động phòng, chống HIV/AIDS giữa Viện kiểm sát nhân dân các cấp với Ban chỉ đạo phòng, chống HIV/AIDS địa phương.
- Kiểm tra công tác tuyên truyền phòng, chống HIV/AIDS tại Trại giam Gia Trung tỉnh Gia Lai
- Cung cấp tài liệu “Sổ tay phòng, chống HIV/AIDS” đến Kiểm sát viên Viện Kiểm sát nhân dân cấp tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Hiện nay, nhu cầu về Sổ tay phòng, chống HIV/AIDS còn rất lớn để cung cấp cho Kiểm sát viên cấp huyện.
- Tổ chức “Lễ ký cam kết học viên nói không với ma túy, tích cực phòng, chống HIV/AIDS “ tại Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm sát Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh.
- Cán bộ Y tế đã thường xuyên tư vấn cho hơn 500 người về sức khoẻ sinh sản, phòng, chống các bệnh lây qua đường tình dục và HIV/AIDS.

2.13 Hội người Cao tuổi Việt Nam

- Tham mưu Trường trực chỉ đạo các cấp Hội thực hiện lồng ghép công tác phòng, chống HIV/AIDS vào nội dung công tác Hội và các nội dung thi đua “Tuổi cao – Gương sáng”.
- Tổ chức 02 lớp tập huấn cho Cán bộ, Hội viên người cao tuổi tỉnh, thành phố, quận, huyện, xã, phường, mời đại diện lãnh đạo Cấp uỷ, Chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức đoàn thể, tổ chức xã hội liên quan, 115 người/lớp thuộc diện đối tượng không hưởng lương từ ngân sách Nhà nước.
- Xây dựng mô hình câu lạc bộ đồng cảm người cao tuổi. Tổng số câu lạc bộ: 67 CLB.
- Phối hợp tuyên truyền phòng, chống HIV/AIDS và các tệ nạn xã hội trên Báo Người cao tuổi: 14 tin, 10 bài, 3 phóng sự.

- Tổ chức 01 đợt giám sát, theo dõi, các hoạt động câu lạc bộ “Đồng cảm người cao tuổi”

2.14 Ủy ban Dân tộc

- Tham mưu, chỉ đạo các vụ Địa phương trực thuộc Ủy ban Dân tộc ở khu vực Tây Bắc, Tây Nguyên, Tây Nam Bộ và Ban Dân tộc các tỉnh triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS năm 2011.
- Tuyên truyền các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trên các báo, tạp chí của ngành. Cung cấp các tài liệu truyền thông, Tạp chí AIDS và Cộng đồng cho các tỉnh dân tộc vùng sâu, vùng xa và miền núi.
- Tổ chức 02 cuộc hội thảo, tập huấn về hoạt động phòng, chống HIV/AIDS cho 120 học viên tại Quảng Ninh, Hoà Bình.
- Chuẩn bị kiểm tra, giám sát hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại các khu vực Tây Bắc, Tây Nguyên, Tây Nam Bộ và tại một số tỉnh trọng điểm.
- Phối hợp với Bộ Y tế chuẩn bị Xây dựng kế hoạch triển khai mô hình truyền thông phòng, chống HIV/AIDS cho người dân tộc thiểu số.

2.15 Hội Cựu chiến binh Việt Nam

- Chỉ đạo, hướng dẫn các cấp Hội xây dựng và thực hiện chương trình kế hoạch hành động phòng, chống HIV/AIDS, ma túy, mại dâm năm 2011. Đặc biệt chú trọng ưu tiên cho cơ sở Hội (xã, phường, thị trấn), luôn bám sát sự chỉ đạo của Cấp ủy – Chính quyền địa phương, chủ động phối hợp với các cơ quan chuyên môn, đoàn thể trong thực hiện các hoạt động phòng, chống ma túy, mại dâm, HIV/AIDS đối với tổ chức Hội CCB và tham gia các chương trình hành động chung của địa bàn dân cư ngay từ tháng đầu, quý đầu có hiệu quả.
- Chỉ đạo phát huy kết quả các bài học kinh nghiệm, những mô hình, điển hình tiên tiến trong đấu tranh phòng, chống tội phạm, ma túy, mại dâm, HIV/AIDS qua sơ kết, tổng kết năm 2010 để xây dựng và nhân rộng các đơn vị điển của cơ sở Hội ở các tỉnh Hội, vùng, miền, khu vực sát thực.
- Ban chỉ đạo Trung ương Hội biên tập tài liệu và tổ chức tập huấn cho cán bộ kiêm nhiệm cấp tỉnh, thành Hội CCB về công tác phòng, chống tội phạm, ma túy, mại dâm, HIV/AIDS tại thành phố Huế (ngày 20 – 21/4/2011) gồm 70 học viên của 63 tỉnh, thành (theo kế hoạch tập huấn chung của Trung ương Hội CCBVN năm 2011).
- Ban chỉ đạo phòng, chống tội phạm, phòng, chống AIDS và tệ nạn ma túy, mại dâm Trung ương Hội tổ chức đoàn công tác kiểm tra – giám sát công tác phòng, chống

tội phạm, ma túy, mại dâm, HIV/AIDS do đồng chí Lê Văn Mẹo, Trưởng ban chỉ đạo Trung ương Hội trưởng đoàn – tiến hành kiểm tra Hội Cựu chiến binh (CCB) thành phố Đà Nẵng và tỉnh Quảng Nam (từ ngày 25 – 29/4/2011); kiểm tra Hội CCB thành phố Hồ Chí Minh và tỉnh Long An (từ ngày 19 – 25/6/2011).

- Trung ương Hội CCB Việt Nam phối hợp với Đài tiếng nói Việt Nam tổ chức hội nghị hội thảo – giao lưu về công tác phòng, chống tội phạm, ma túy, mại dâm, HIV/AIDS 6 tỉnh, thành Hội CCB khu vực miền Đông Nam bộ tại thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước (ngày 16 – 17/6/2011) với 190 đại biểu và khách mời (có các đại biểu cơ quan thường trực các chương trình quốc gia và Ủy ban Trung ương Mặt trận tổ quốc tham dự và phát biểu hội thảo – giao lưu).

2.16 Hội Nông dân Việt Nam

- Ban hành các công văn hướng dẫn công tác phòng, chống HIV/AIDS cho các đơn vị ngành dọc của Hội.

- Tổ chức kiểm tra, giám sát hoạt động phòng, chống HIV/AIDS của Hội Nông dân thành phố Hải Phòng.

- Tuyên truyền trên về phòng, chống HIV/AIDS trên một số báo của ngành như Báo Nông thôn ngày nay và Tạp chí Nông thôn mới.

- Tổ chức Hội thảo xây dựng mô hình: “Chi hội Nông dân không có tệ nạn ma túy”.

- Tổ chức đi thăm và tặng quà cho người nghiện và người nhiễm HIV

2.17 Hội chữ thập đỏ Việt Nam

- Chỉ đạo các cấp hội về triển khai phòng, chống HIV/AIDS.

- Tổ chức lớp tập huấn cho 30 tình nguyện viên chữ thập đỏ của 3 tỉnh Hoà Bình, Sơn La, Điện Biên về phòng, chống HIV/AIDS.

- In ấn và cấp phát 32.000 tờ rơi tuyên truyền phòng, chống HIV/AIDS.

- Tuyên truyền trên các truyền hình nhân đạo, tạp chí nhân đạo, báo Nhân đạo và đời sống, webside của Trung ương Hội về phòng, chống HIV/AIDS.

2.18 Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam

- Ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

- Sản xuất 50.000 tờ gấp và 3.000 sổ tay cho các doanh nghiệp. Cung cấp tài liệu truyền thông như: băng hình, sổ tay tuyên truyền, tờ rơi, sách mỏng ... cho các địa phương.

- Kiểm tra giám sát tổng kết các hoạt động của địa phương cơ sở về công tác phòng, chống HIV/AIDS.

- Tổ chức tập huấn cho lao động ngoài quốc doanh về công tác phòng, chống HIV/AIDS.

2.19 Hội Kế hoạch hóa gia đình Việt Nam

- Ban thường trực đã chỉ đạo triển khai chương trình phòng, chống HIV/AIDS của Hội, yêu cầu các tỉnh, thành Hội lồng ghép các hoạt động truyền thông của các chương trình, dự án để tuyên truyền phòng, chống HIV/AIDS tại cộng đồng.

- Đã có 4.322 VTN, TN thuộc 19 Câu lạc bộ VTN, TN của Hội đã được cung cấp thông tin về phòng, chống HIV/AIDS và các bệnh lây truyền qua đường tình dục (Lồng ghép trong các buổi sinh hoạt Câu lạc bộ định kỳ hàng tháng).

- Các hội viên CLB VTN, TN và đội đồng đẳng của Hội đã cấp phát 1.864 tờ rơi, sách nhỏ về phòng, chống HIV/AIDS cho VTN, TN và các đối tượng khác tại cộng đồng.

- Chương trình phòng, chống HIV/AIDS thuộc Dự án "Xây dựng đường sắt đô thị Hà Nội, tuyến số 1, giai đoạn 1" do Tổng công ty đường sắt Việt Nam tài trợ thông qua tư vấn chính là Liên danh JKT đã tổ chức được :

o 24 buổi truyền thông và giao lưu về phòng, chống HIV/AIDS cho 200 lượt hội viên của 04 Câu lạc bộ: Hoa Anh đào, Hoa hướng dương; Hoa sen và Hoa hồng. Đã có 720 lượt cán bộ, các kỹ sư tư vấn thiết kế tại JKT (gồm 70 người nước ngoài) được tiếp cận với các thông tin về chính sách, pháp luật, chiến lược kế hoạch hành động về phòng, chống HIV/AIDS của Chính phủ Việt Nam và Hà Nội; kiến thức về HIV/AIDS và các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

o Đã tổ chức 03 chiến dịch truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trong thanh niên đường sắt và Quận Hoàn Kiếm và Gia Lâm với sự tham dự của 1.680 người.

o Đã tổ chức 01 cuộc giao lưu trực tiếp trên truyền hình Hà Nội (ngày 22/6) về phòng, chống HIV/AIDS.

o Đã xây dựng 01 phim phóng sự về hoạt động phòng, chống HIV/AIDS của chương trình.

2.20 Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh

- Biên soạn tài liệu hướng dẫn giảng dạy về phòng, chống HIV/AIDS và in 700 cuốn để cấp phát cho giảng viên thuộc hệ thống Học viên và các trường Chính trị tỉnh/thành phố.
- Tổ chức 01 lớp tập huấn về phòng, chống HIV/AIDS cho 60 cán bộ lãnh đạo quản lý cấp tỉnh, huyện ở 3 tỉnh phía Nam.
- Giảng lồng ghép nội dung phòng, chống HIV/AIDS và chương trình giảng dạy các môn học: (Xã hội học, kinh tế phát triển, CNXHKH, Quyền con người).

3. Các hoạt động chuyên môn

3.1 Công tác thông tin, giáo dục, truyền thông thay đổi hành vi:

Trong 6 tháng qua, hoạt động thông tin giáo dục truyền thông tiếp tục được đẩy mạnh, các Bộ, ngành, đoàn thể, Trung ương và các địa phương đã triển khai tuyên truyền dưới nhiều hình thức phong phú, đa dạng, tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền nâng cao nhận thức, nhằm thay đổi hành vi, giảm nguy cơ lây nhiễm HIV/AIDS, giảm tỷ lệ nhiễm HIV/AIDS.

Thực hiện kế hoạch liên tịch “Toàn dân tham gia phòng, chống HIV tại cộng đồng dân cư” giữa Bộ Y tế, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tỉnh, thành phố đã đẩy mạnh việc triển khai mô hình phòng, chống HIV/AIDS ở cộng đồng dân cư.

Tại địa phương, theo số liệu báo cáo quý I của 63 tỉnh/thành phố và báo cáo quý II chưa đầy đủ của 54 tỉnh/thành phố, cả nước đã thực hiện truyền thông trực tiếp về thay đổi hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV cho 6.941.606 lượt người, tăng 17% (tăng 1.004.504 lượt người) so với cùng kỳ năm 2010, trong đó số lượt tiếp cận dịch vụ truyền thông trực tiếp trong nhóm người nghiện chích ma túy tăng lên đáng kể so với cùng kỳ năm ngoái (tăng 399.471 lượt người)

3.2 Công tác can thiệp giảm tác hại dự phòng lây nhiễm HIV

Xác định tầm quan trọng của hoạt động can thiệp dự phòng lây nhiễm HIV, trong thời gian qua, các chương trình can thiệp tiếp tục được đẩy mạnh. Với mạng lưới nhân viên tiếp cận cộng đồng tham gia trực tiếp triển khai các hoạt động can thiệp giảm tác hại, đội ngũ này ngày càng thể hiện được vai trò của mình trong công tác phòng, chống HIV/AIDS, tính đến hết quý I/2011 đã có 3.054 tuyên truyền viên đồng đẳng (TTVĐĐ) và 9.079 cộng tác viên (CTV) cho nhóm nghiện chích ma túy, 1.758 TTVĐĐ cho nhóm phụ nữ bán dâm và 151 TTVĐĐ cho nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới.

Trong 6 tháng đầu năm 2011, độ bao phủ của chương trình can thiệp giảm tác hại tăng lên rõ rệt, có 60/63 tỉnh/thành phố triển khai chương trình bơm kim tiêm (BKT) và 63/63 tỉnh/thành phố triển khai chương trình bao cao su (BCS).

Bảng 1: Địa bàn triển khai chương trình BKT, BCS năm 2011 với cùng kỳ năm 2010

Địa bàn triển khai	Độ bao phủ của chương trình			
	Chương trình BKT (%)		Chương trình BCS (%)	
	Năm 2010	Năm 2011	Năm 2010	Năm 2011
Xã	29,91%	38,82%	47,85%	51,37%
Huyện	45,36%	64,90%	71,59%	77,68%

Về kết quả Chương trình phân phát, thu gom BKT, (theo báo cáo quý I/2011 của 63 tỉnh/thành phố và báo cáo chưa đầy đủ quý II của 54 tỉnh/thành phố) đã tiếp cận được 134.614 người nghiện chích ma túy với số lượng BKT được phát miễn phí là: 12.609.466 chiếc (tăng 6% so với cùng kỳ năm 2010). Bên cạnh đó số BKT đã qua sử dụng được thu gom và tiêu hủy là 7.468.891 chiếc (chiếm 59% số BKT được phát ra). Hoạt động này được thực hiện chủ yếu qua mạng lưới TTVĐĐ (82,9% số BKT được phát ra và 86,3% số BKT đã qua sử dụng được thu gom qua TTVĐĐ). Bên cạnh đó, BKT còn được phân phát qua CTV (13%), các phòng VCT (0,7%), các kênh khác (3,4%).

Về kết quả triển khai chương trình khuyến khích sử dụng bao cao su (BCS): tổng số BCS được phát miễn phí cho các đối tượng nguy cơ cao là 11.181.935 giảm (giảm 12% so với cùng kỳ năm 2010). Kênh phân phát chính là thông qua mạng lưới các TTVĐĐ chiếm 79,5% tổng số BCS được phân phát trong, tiếp theo là CTV (6,6%), ngoài ra BCS còn được phân phát tại các kênh khác như phòng VCT (3,7%), các cơ sở y tế (4,1%) và các kênh khác. Bên cạnh đó tổ chức PSI đã tiến hành tiếp thị được 2.5 triệu BCS, kế hoạch năm 2011 dự kiến có khoảng 10 triệu BCS được bán tiếp thị xã hội.

Về chương trình điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng Methadone: Tính đến hết tháng 6 năm 2011, đã được triển khai mở rộng thêm 3 tỉnh và 6 điểm điều trị thay thế bằng Methadone so với cuối năm 2010. Hiện nay, trên toàn quốc đã có 9 tỉnh/thành phố triển khai chương trình với tổng số 25 cơ sở điều trị Methadone, tổng số bệnh nhân được điều trị là: 3.813 bệnh nhân (trong đó: Hải Phòng: 1.199 bệnh nhân; TP. Hồ Chí Minh: 980 bệnh nhân; Hà Nội: 559 bệnh nhân; Cần Thơ: 372 bệnh nhân; TP. Đà Nẵng: 113 bệnh nhân; Hải Dương: 282 bệnh nhân; Điện Biên: 186 bệnh nhân; Nam Định: 82 bệnh nhân; Thanh Hóa: 40 bệnh nhân). Số bệnh nhân đạt liều

duy trì: 2.794 bệnh nhân, số bệnh nhân đang dò liều: 1.031 bệnh nhân. Hầu hết các bệnh nhân tham gia đều tuân thủ điều trị tốt và không còn sử dụng Heroin khi đạt đến liều điều trị duy trì. Kết quả nghiên cứu ban đầu tại TP Hồ Chí Minh và TP Hải Phòng cho thấy: sau 12 tháng sử dụng Methadone chỉ còn dưới 16% bệnh nhân tiếp tục tiêm chích Heroin, tuy nhiên tần suất tiêm chích đã giảm hẳn so với trước thời điểm điều trị.

3.3 Công tác giám sát HIV/AIDS và tư vấn xét nghiệm HIV tự nguyện:

Hệ thống giám sát HIV/AIDS, theo dõi và đánh giá chương trình phòng, chống HIV/AIDS ngày càng được củng cố và hoàn thiện, triển khai phần mềm báo cáo trực tuyến về hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trên phạm vi cả nước, tạo điều kiện số liệu báo cáo kịp thời.

Công tác theo dõi đánh giá chương trình phòng, chống HIV/AIDS tiếp tục được đẩy mạnh, trong 6 tháng đầu năm Cục Phòng, chống HIV/AIDS phối hợp các đơn vị liên quan mở 2 lớp đào tạo cho cán bộ tuyến tỉnh về dịch tễ học cơ bản và 4 lớp về công tác thu thập số liệu báo cáo trực tuyến D28 qua mạng cho tuyến tỉnh.

Năm 2011, tiếp tục triển khai thí điểm lồng ghép giám sát trọng điểm HIV và thu thập thông tin hành vi tại 12 tỉnh, thành phố.

Về công tác xét nghiệm HIV/AIDS, cho đến nay Bộ Y tế đã thẩm định và cho phép 75 phòng xét nghiệm đủ điều kiện khẳng định các trường hợp HIV (+) trên 49 tỉnh, thành phố. Các tỉnh còn lại chưa có phòng xét nghiệm khẳng định HIV dương tính do điều kiện về cơ sở hạ tầng chưa đảm bảo và mới thành lập nên chưa có cán bộ đủ năng lực để thực hiện việc xét nghiệm khẳng định các trường hợp HIV dương tính.

Về công tác tư vấn xét nghiệm HIV tự nguyện: hiện nay đã có 317 phòng tư vấn xét nghiệm HIV tự nguyện tại 58 tỉnh/thành phố. Trong 6 tháng đầu năm 2011, tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng hoạt động của 292 phòng VCT trước đây, đồng thời củng cố và hoàn thiện hoạt động của 25 phòng Tư vấn xét nghiệm tự nguyện mới mở vào 3 tháng cuối năm 2010. Quý I/2011 cả nước đã tư vấn cho 144.063 lượt người, trong đó có 139.583 lượt người thực hiện xét nghiệm HIV, so sánh cùng kỳ năm 2010 số người được tư vấn tăng 59,7%. Dịch vụ tư vấn xét nghiệm HIV tự nguyện lưu động đã được triển khai tại Thanh Hóa, Hải Phòng và mới bổ sung tại Điện Biên. Bên cạnh dịch vụ tư vấn xét nghiệm tự nguyện đã triển khai thêm mô hình tư vấn xét nghiệm HIV theo đề nghị của cán bộ y tế (PITC) tại các bệnh viện da liễu, cơ sở điều trị Lao tại 21 tỉnh/thành phố, tính đến năm 2011 tổng số 117 cơ sở triển khai mô hình này, trong đó có 10 cơ sở mới triển khai hoạt động trong 6 tháng đầu năm 2011; hoạt động này đang được triển khai với

hiệu quả tốt, tăng cường khả năng phát hiện người nhiễm, tư vấn hỗ trợ kịp thời cho các bệnh nhân HIV/AIDS.

3.4 Chương trình tiếp cận điều trị và chăm sóc HIV/AIDS

Tính đến tháng 6 năm 2011, toàn quốc có 318 phòng khám ngoại trú cho bệnh nhân HIV/AIDS, trong đó có 289 phòng khám người lớn, 118 phòng khám trẻ em và 89 phòng khám lồng ghép người lớn và trẻ em.

Số bệnh nhân HIV/AIDS đang được chăm sóc và điều trị tại các cơ sở là 67.543 bệnh nhân, tăng 31% so với cùng kỳ năm 2010. Tính đến tháng 5/2011 cả nước đang điều trị ARV cho trên 53.590 bệnh nhân AIDS, trong đó trẻ em là 2.930, riêng 5 tháng đầu năm 2011 đã tiến hành điều trị mới cho 4.562 bệnh nhân, trung bình tăng 900 bệnh nhân/tháng, số trẻ em được điều trị ARV tăng đáng kể. Các hoạt động xét nghiệm hỗ trợ điều trị, chăm sóc cũng được đẩy mạnh, có 53 máy đếm CD4 tại 33 tỉnh, cung cấp 10.000 xét nghiệm CD4. Xét nghiệm đo tải lượng vi rút được triển khai tại Hà Nội và TP Hồ Chí Minh. Công tác xét nghiệm chẩn đoán trẻ em dưới 18 tháng tuổi đã được triển khai tại 45 tỉnh, thành phố.

3.5 Chương trình dự phòng lây nhiễm HIV từ mẹ sang con.

Công tác Dự phòng lây truyền từ mẹ sang con là hoạt động thường xuyên trong năm đã được quan tâm chỉ đạo thực hiện, hướng dẫn địa phương tổ chức tháng cao điểm dự phòng LTMC tháng 6/2011. Hiện nay, trên toàn quốc có 226 điểm cung cấp dịch vụ dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con, bao gồm 02 điểm tuyến Trung ương, 92 điểm tuyến tỉnh, còn lại là 132 điểm tuyến huyện chiếm khoảng 25% số huyện trong toàn quốc. Tuy nhiên hiện chỉ có trên 133 cơ sở cung cấp dịch vụ PLTMC toàn diện và cũng chủ yếu tập trung tại tuyến tỉnh/thành phố có dự án. Tính trong 6 tháng đầu năm 2011, số phụ nữ nhiễm HIV được điều trị dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con là 739, tăng 19% so với cùng kỳ năm 2010, cùng với thời gian đó, số trẻ được điều trị dự phòng lây truyền HIV là 834 trẻ (tăng 22% so với cùng kỳ năm ngoái).

3.6 Chương trình quản lý các bệnh lây truyền qua đường tình dục (STD):

Tính trong 6 tháng đầu năm 2011, tại các cơ sở y tế nhà nước và tư nhân của các tỉnh/thành phố đã tiến hành khám, điều trị cho 227.936 ca mắc STI. Trong tổng số ca khám điều trị STI, các cơ sở y tế nhà nước thực hiện khám điều trị là chính chiếm 95% tổng số ca khám điều trị STI trong cả nước được báo cáo.

3.7 Chương trình Lao/HIV

Hiện nay có 35 tỉnh và 341 huyện đang triển khai hoạt động lồng ghép HIV/lao. Công tác dự phòng lao cho người nhiễm HIV/AIDS đã được các tỉnh, các dự án bắt đầu triển khai, tuy nhiên chưa có kết quả cụ thể do thiếu biểu mẫu báo cáo. Vừa qua Bộ Y tế đã tổ chức Hội thảo đánh giá kết quả thực hiện phối hợp HIV/lao và định hướng phối hợp giai đoạn 2011-2015.

3.8 Chương trình An toàn truyền máu.

Tiếp tục đảm bảo 100% các chai máu được sàng lọc HIV trước khi truyền. Trong 6 tháng đầu năm 2011, cả nước đã thu gom được 364.246 đơn vị máu, trong đó đơn vị máu thu gom từ người tình nguyện hiến máu là 264.722 đơn vị máu, sàng lọc và loại bỏ được 154 đơn vị máu nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm HIV.

4. Kinh phí đầu tư trong công tác phòng, chống HIV/AIDS năm 2011

Năm 2011, chương trình phòng, chống HIV/AIDS được đưa vào chương trình mục tiêu quốc gia. Cũng như những năm trước đây, ngân sách của Trung ương và địa phương đầu tư còn hạn chế và còn phụ thuộc rất lớn vào nguồn lực quốc tế.

- Ngân sách hoạt động Trung ương cấp 2011: 340 tỷ đồng
- Ngân sách tài trợ 4 dự án quốc tế: 520 tỷ đồng

Tổng ngân sách được cấp 2011: 860 tỷ đồng. Tỷ lệ giải ngân theo báo cáo chưa đầy đủ của các địa phương và các đơn vị, đến hết quý I, 2011 là 19%.

III. KHÓ KHĂN VÀ TỒN TẠI

1. Về tình hình dịch: Mặc dù dịch HIV/AIDS tiếp tục có xu hướng giảm cả về số người nhiễm, số bệnh nhân AIDS và tử vong do AIDS, tuy nhiên vẫn chưa đảm bảo tính bền vững, dịch HIV/AIDS ở nước ta vẫn tiềm ẩn những yếu tố nguy cơ bùng phát nếu chúng ta không có những biện pháp can thiệp mạnh mẽ và hiệu quả. So sánh với cùng kỳ năm trước, dịch vẫn tăng ở 27 tỉnh, thành phố. Dịch vẫn tập trung trong các nhóm đối tượng nguy cơ cao như: nghiện chích ma túy, phụ nữ mại dâm, trong khi kết quả các nghiên cứu hành vi cho thấy tỷ lệ sử dụng chung bơm kim tiêm còn cao ở nhóm nghiện chích ma túy, tỷ lệ không sử dụng bao cao su khi quan hệ tình dục với khách làng chơi của mại dâm còn cao, có dấu hiệu tăng tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm quan hệ tình dục đồng giới nam. Có sự đan xen giữa các hành vi của nhóm đối tượng nghiện chích và mại dâm, cùng với sự kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS vẫn là rào cản gây khó khăn cho hoạt động phòng, chống AIDS.

2. **Nhân lực:** Nằm trong khó khăn chung về nhân lực của hệ y tế dự phòng, chương trình phòng, chống HIV/AIDS đang thiếu hụt nghiêm trọng đội ngũ cán bộ tại tất cả các tuyến. Sự thiếu hụt nhân lực là rào cản cho việc mở rộng chương trình điều trị và công tác can thiệp giảm tác hại. Trong khi số cán bộ có trình độ và kinh nghiệm được tuyển dụng thêm ít, các cán bộ kinh nghiệm và năng lực xin chuyển công tác khác hoặc chuyển lĩnh vực khác, nguyên nhân chính do công việc căng thẳng và vất vả, trong khi thu nhập còn quá thấp, đãi ngộ ngành nghề, phụ cấp đặc thù, phụ cấp vùng miền và phụ cấp thâm niên chưa có. Tình trạng các bác sĩ điều trị tại TP Hồ Chí Minh xin nghỉ việc hoặc chuyển đi nơi khác tăng cao trong vài năm gần đây.

3. **Cơ sở hạ tầng:** Bên cạnh các tỉnh, thành phố đã hoàn thành trụ sở làm việc theo Quyết định 1107/QĐ-TTg, hiện còn khá nhiều tỉnh, thành phố chưa được cấp đất và đầu tư kinh phí xây dựng trụ sở làm việc, đặc biệt là các tỉnh miền núi và đồng bằng sông cửu long, một số đơn vị đang xây dựng bị chậm tiến độ do cấp vốn quá chậm và dàn trải, chính vì vậy các tỉnh còn gặp khó khăn về trụ sở làm việc, các cán bộ phải làm việc trong điều kiện chật hẹp, thiếu thông trang thiết bị, máy móc, nhất là trang thiết bị xét nghiệm.

4. **Ngân sách và tính bền vững của chương trình:** Kinh phí triển khai cho chương trình phòng, chống HIV/AIDS từ chương trình mục tiêu quốc gia và của các tỉnh vẫn ở mức thấp, những tỉnh không có dự án quốc tế triển khai gặp nhiều khó khăn. Bên cạnh kinh phí thấp, định mức chi tiêu quy định năm 2007 đến nay không còn phù hợp, do đó việc triển khai chương trình mục tiêu lại gặp khó khăn hơn. Ngoài ra, chương trình phòng, chống HIV/AIDS dựa vào nhóm cộng tác viên và tuyên truyền viên đồng đẳng được chứng minh có hiệu quả cho chương trình giảm hại, trong khi chế độ, chính sách dành cho các tuyên truyền viên đồng đẳng và cộng tác viên trực tiếp tham gia chương trình quá thấp gây khó khăn cho việc tuyển chọn.

Tỷ trọng ngân sách cho phòng, chống HIV/AIDS hiện nay do tài trợ nước ngoài khá lớn, khi Việt Nam thoát khỏi tình trạng nước nghèo, nguồn viện trợ sẽ bị cắt giảm, do đó, chúng ta cần có các giải pháp để huy động nguồn lực đảm bảo tính bền vững của chương trình, thoát ra khỏi “cái bẫy của nước thoát nghèo”.

5. Về công tác chuyên môn:

- Chương trình điều trị: Số bệnh nhân AIDS tiếp cận điều trị thuộc ARV tại những tỉnh, thành phố trọng điểm ngày càng tăng nhanh và dẫn đến tình trạng quá tải cho các cơ sở điều trị, đặc biệt tại TP. Hồ Chí Minh;

- Chương trình can thiệp giảm hại: nhiều tỉnh thiếu kinh phí hoặc định mức thấp, nên không thiết lập được đội ngũ tuyên truyền viên đồng đẳng để triển khai hoạt động này.

- Chương trình theo dõi và đánh giá: Phần lớn số liệu báo cáo thu thập từ tuyến huyện, trong khi phần lớn các huyện chỉ có 01 cán bộ làm kiêm nhiệm cho việc thu thập và báo cáo nên dẫn đến chất lượng báo cáo hạn chế, báo cáo số liệu không đồng nhất gây cản trở lớn cho việc sử dụng số liệu lập kế hoạch và đánh giá hiệu quả hoạt động.

- Công tác dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con: Công tác quản lý, theo dõi, giám sát tình trạng nhiễm HIV của những đứa trẻ được sinh ra từ mẹ nhiễm HIV không đầy đủ do mất dấu sau khi sinh.

Phần 2

TRỌNG TÂM KẾ HOẠCH 6 THÁNG CUỐI NĂM 2011

1. Tăng cường công tác quản lý, chỉ đạo trong công tác phòng, chống HIV/AIDS

- Tiếp tục kiện toàn Ban chỉ đạo phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống ma túy, mại dâm các cấp sau đại hội.

- Tăng cường hơn nữa vai trò lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, Chính quyền các cấp trong việc quan tâm đầu tư và tổ chức triển khai thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS.

- Tập trung nghiên cứu xây dựng các chính sách trong công tác phòng, chống HIV/AIDS, rà soát và hoàn thiện các chính sách đối với cán bộ, đối với bệnh nhân.

2. Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện, ban hành các văn bản quy phạm pháp luật và hướng dẫn chuyên môn:

- Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn 2030.

- Nghị định điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế Methadone;

- Thông tư điều kiện cơ sở điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng Methadone;

- Thông tư liên tịch “Quy định cụ thể việc công nhận người bị AIDS giai đoạn cuối”;

- Thông tư hướng dẫn cơ chế quản lý thuốc thuộc tất cả các chương trình, dự án.

- Thông tư Quy định điều kiện phòng xét nghiệm HIV.
- Thông tư Hướng dẫn giám sát dịch tễ học HIV/AIDS và hướng dẫn giám sát bệnh lây truyền qua đường tình dục.
- Thông tư hướng dẫn quản lý và sử dụng kinh phí thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

3. Huy động cộng đồng và phối hợp liên ngành

- Triển khai thực hiện tốt các nội dung, yêu cầu cho công tác phòng, chống HIV/AIDS tại các xã phường trọng điểm, hoàn thiện đội ngũ công tác viên, tuyên truyền viên.
- Triển khai Phong trào toàn dân tham gia công tác phòng, chống HIV/AIDS tại cộng đồng dân cư trên phạm vi cả nước.
- Tập trung huy động mạnh mẽ hơn sự tham gia của các bộ, ngành, các đoàn thể vào công tác phòng, chống HIV/AIDS.
- Chuyển mạnh hướng ưu tiên đầu tư, chỉ đạo, hướng dẫn, tổ chức các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS tại xã/phường. Triển khai mạnh mẽ phong trào "Toàn dân tham gia phòng, chống HIV/AIDS tại cộng đồng dân cư".

4. Tiếp tục thực hiện kế hoạch 2011 đã phê duyệt, đẩy mạnh việc triển khai các chương trình hành động của Chiến lược Quốc gia, hoàn thành kế hoạch, mục tiêu đã đề ra:

- Chương trình thông tin, giáo dục truyền thông thay đổi hành vi: Tiếp tục đẩy mạnh công tác Thông tin giáo dục và truyền thông thay đổi hành vi. Tổ chức hướng dẫn các tỉnh/thành phố triển khai hoạt động hưởng ứng tháng hành động Quốc gia về phòng, chống HIV/AIDS và ngày thế giới phòng, chống AIDS. Phối hợp với Trung ương Hội sinh viên Việt Nam định hướng nội dung hoạt động duy trì mô hình Câu lạc bộ nữ sinh tình nguyện với công tác phòng, chống HIV/AIDS. Tổ chức tập huấn về chăm sóc và dự phòng tích cực phòng tránh lây nhiễm HIV/AIDS cho phụ nữ và trẻ em cho thành viên các nhóm tự lực người sống chung với HIV/AIDS, Câu lạc bộ Đồng cảm, các cán bộ hội cơ sở.

- Can thiệp giảm tác hại dự phòng lây nhiễm HIV/AIDS: Tăng cường hơn nữa hoạt động của mạng lưới nhân viên tiếp cận cộng đồng, đặc biệt là đội ngũ TTVĐĐ, tăng cường phân phát BCS và BKT cho các đối tượng can thiệp giảm tác hại, đa dạng hóa hình thức tiếp cận dịch vụ can thiệp, liên kết các dịch vụ y tế, xã hội để nâng cao hiệu quả chương trình. Tiếp tục duy trì và triển khai mở rộng điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện tại 09 tỉnh/thành phố với 25 cơ sở điều trị, đồng thời triển khai điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng Methadone tại 02 tỉnh Quảng Ninh và Thái Nguyên.

- Duy trì, mở rộng và nâng cao chất lượng hoạt động tư vấn xét nghiệm tự nguyện trên toàn quốc, nghiên cứu áp dụng mở rộng mô hình Tư vấn xét nghiệm tự nguyện lưu động.

- Công tác chăm sóc, điều trị: Đôn đốc các địa phương tăng cường tiếp nhận bệnh nhân và xét chọn điều trị theo hướng dẫn mới của Bộ Y tế để đảm bảo đạt được mục tiêu số bệnh nhân điều trị đến cuối năm 2011 đạt 62.000 người. Đẩy mạnh các hoạt động phối hợp chương trình HIV và chương trình Lao; tăng cường triển khai các hoạt động dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con.

- Công tác theo dõi và đánh giá: Hoàn thiện, triển khai phần mềm báo cáo trực tuyến theo biểu mẫu của Quyết định số 28/2008/QĐ-BYT và phần mềm quản lý người nhiễm HIV-INFO 3.0 nhằm tăng cường quản lý chất lượng của số liệu HIV/AIDS, phát triển kế hoạch ứng dụng GIS trong quản lý số liệu HIV/AIDS tại Việt Nam, giám sát hỗ trợ các đơn vị theo dõi và đánh giá cấp dưới thực hiện tốt các nội dung báo cáo.

Phần 3

KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đề nghị Quốc hội, Chính phủ, các Bộ, ngành tiếp tục đưa Chương trình phòng, chống HIV/AIDS thành Chương trình mục tiêu quốc gia, giai đoạn 2011-2015 (*xin gửi kèm theo báo cáo đánh giá công tác phòng, chống HIV/AIDS giai đoạn 2006-2010 và định hướng Chương trình mục tiêu quốc gia phòng, chống HIV/AIDS giai đoạn 2011-2015*), bởi các lý do sau đây: (1) Kết luận số 27-TB/TW ngày 09/5/2011 của Ban Bí thư Trung ương Đảng đề nghị đưa Chương trình HIV/AIDS thành Chương trình mục tiêu quốc gia để tiếp tục đầu tư; (2) Trong bối cảnh hình dịch HIV/AIDS vẫn còn diễn biến phức tạp, còn tiềm ẩn nhiều nguy cơ bùng phát dịch nếu không tiếp tục triển khai đồng bộ các biện pháp can thiệp dự phòng lây nhiễm HIV và chăm sóc, điều trị toàn diện; (3) Dịch HIV/AIDS có mối liên hệ chặt chẽ với các tệ nạn ma túy, mại dâm do vậy cần có sự phối hợp liên ngành mạnh mẽ ở tất cả các tuyến; (4) Việc đưa chương trình HIV/AIDS thành Chương trình mục tiêu quốc gia là bằng chứng thể hiện cam kết mạnh mẽ của Chính phủ Việt Nam với Liên hiệp quốc và cộng đồng quốc tế trong việc ứng phó với đại dịch HIV/AIDS, qua đó sẽ tạo điều kiện thuận lợi để Việt Nam thu hút nguồn tài trợ của quốc tế cho chương trình phòng, chống HIV/AIDS.

2. Đề nghị Chính phủ chỉ đạo các Bộ, Ngành liên quan xây dựng đề án thu hút nguồn lực đảm bảo tính bền vững cho chương trình phòng, chống HIV/AIDS trong

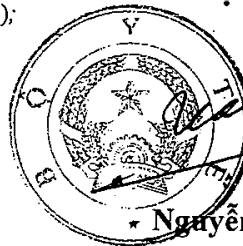
giai đoạn 2011-2015 và tầm nhìn 2020 trong đó lồng ghép chặt chẽ công tác phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống ma túy, mại dâm, từng bước xã hội hóa các hoạt động.

3. Để kịp thời củng cố cơ sở vật chất, trang thiết bị cho Trung tâm phòng, chống HIV/AIDS các tỉnh, kính đề nghị Chính phủ tiếp tục đầu tư, tăng cường việc thực hiện các Quyết định số 1107/QĐ-TTg ngày 28/7/2009 của Thủ tướng Chính phủ về việc Phê duyệt đề án tăng cường năng lực hệ thống phòng, chống HIV/AIDS tuyến tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương giai đoạn từ năm 2010 đến năm 2015 và Quyết định số 84/2009/QĐ-TTg ngày 04/6/2009 về việc phê duyệt Kế hoạch hành động quốc gia vì trẻ em bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS đến năm 2010 và tầm nhìn đến năm 2020 và các Quyết định, đề án đã được các cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Nơi nhận:

- Phó Thủ tướng Trương Vĩnh Trọng (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ (để báo cáo);
- Các thành viên UB50 (để báo cáo);
- Lưu: VT, AIDS.

BỘ TRƯỞNG

Nguyễn Quốc Triệu
Nguyễn Quốc Triệu